

Szerkesztőségi iroda:
Nagyberek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagyberek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Nagyberek, 1902.

XXXI. évfolyam. 267. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Péntek, november 21.

Az immunitás határa.

Budapest, november 21.

A Nessi-estet parlamenti tárgyalása iránt rendkívüli érdeklődést tanúsít a nyilvánosság. De minden nagyrabecsülés mellett, melyet a képviselő ur ismerősei körében bizonyynyal élvez, aligha oly szerénytelen, hogy ezt az érdeklődést a saját személyiségének tulajdonítsa, mert valóban szabadságkérdésről van szó, a mandátum jogai és kötelességei akadálytalan gyakorlásának kérdéséről, és ez az, ami a nagy nyilvánosságot oly élénken foglalkoztatja. Mert kodifikált mentelmi jogunk tulajdonképpen nincs, praesudiciumok szerint ítélünk, amint azokat Jellinek dr. volt képviselő ismeretes művében oly gondosan összegyűjtötte, és ezért minden egyes felmerülő esetben óvatosan az alapelvhez kell magunkat tartanunk, ahhoz a privilegiumhoz, mely a képviselői állásban van. Ezt a privilegiumot azonban mint minden más privilegiumot, a legszigorubbann kell értelmezni, ha az általános jog alapját a legaggasztóbb módon megingatninem akarjuk. Eppen mert az immunitás a parlamenti szabadságot védi, nem szabad határait annyira kiterjeszteni, hogy más szabadságokat fenyegetsenek. Hisz a jogállam lényege attól függ, hogy az egyes szervezett közhatalmak egymástól pontosan elkülöníttessenek kompetenciáikban; a kompetenciák egymásba való átkapása a leglényegesebb ismertető jele az abszolutisztikus államnak. Így választottuk el a közgazgatást az igazságszolgáltatástól, ezt a törvényhozó hatalomtól, és így hoztuk be a törvényhozó hatalmon belül pontos tagozatokat. Ujból való együvékeverés, még ha a parlament javára történne is, ismét visszatér és lenne az abszolutizmushoz, ha a parlamenti abszolutizmus javára is. Tulságos messze vitt immunitás minden egyes képviselőt jog és törvény felett álló egyénné bélyegezne, minden egyes képviselőt felmentene attól, hogy ahhoz alkalmazkodjék, amit a képviselők összesége, a parlament elhatároz és a király szentesít és csak ezzel lenne valóban megsemmisítve a

jogegyenlőség. A képviselő a külön védelmet, a sérthetlenséget csak mandátuma gyakorlatára vonatkozólag igényelheti. Mindenben, ami nincs a legszorosabb összeköttetésben a képviselő funkciójával, az általános törvény alá van, alá kell hogy legyen vetve.

Ha most az itt kifejtetteket a Nessi-estetre alkalmazzuk, kit a katonai hatóság egy fegyelmi ügyben megidézett, akkor a mentelmi bizottság ama konkluziójára kell jutnunk, hogy ez idézés által, mely a parlamenthez előlegesen intézett megkeresés nélkül történt, a mentelmi jog nem sértett meg, legalább az eddig érvényben létezők szerint nem. Miután teljesen hasonló ügy a parlamentet a mai napig nem foglalkoztatta, a katonai hatóságot eljárása körül bizonyynyal csakis jóhiszeműség vezette és miután semmiféle szabály nem kötötte s figyelmessé nem tétetett, nem járhatott el másképp, mint ahogy az nála eddig is uzus volt. Hiszen, ha a t. Háznak úgy tetszik, ugy is határozhat, hogy minden tiszteletességek, mely egy képviselőt fenyegetni látszik, annak tekintélyét s ezzel parlamenti működését is szintén befolyásolhatja. Eszerint követheti a Ház, hogy minden ilyen ügyet, mint eddig a fenytő hatóságokra nézve kötelező volt, ezentul a fegyelmi hatóságok is előzetesen jelentsenek be. Ez azután új szabályt fog alkotni az immunitás értelmezésére vonatkozólag. De eddigelé ez a szabály nem létezett és ezért nem is lehet azt a vádat emelni, hogy azon bárki is tette volna magát. Jogilag ugyanis minden meg van engedve, amit valamely törvény kifejezetten nem tilt. De lege lata tehát nem lehet mondani, hogy tiszteletlenség követtetett volna el a parlament és az immunitás ellen; de lege ferenda szabad keze van a parlamentnek, ami mellett azonban bizonyynyal nem fogja a külön szabadságot az általános szabadság rovására kiterjeszteni akarni. Ily szempontokat tartva szem előtt, a parlament — reméljük — nyugodt, mert szigoruan tárgyalagos megvitatás alá fogja vonni a Nessi-estet.

Megtámadott városi választások.

Nagyberek, november 21.

Említettük, hogy Steinitzer Géza takarékpénztári igazgató a II. kerületben megejtett képviselőtestületi tagválasztást meglebelezte az okon, mivel az elnök a beadott szavazólapokat megszómozta. Köztudomásu, hogy ez egy évtizedes gyakorlat s ezuttal is nemcsak a II-ik kerületben, hanem valamennyi kerületben ugyanezt a praxist követték a választási elnökök.

Hogy ez így van, mutatja az itt következő felebbezés, melyet 16 városi polgár beadott az I., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX. és X. kerületben megejtett választás ellen. A X. kerület választását, még azon a címen is megtámadták, hogy az egyik megválasztott városi képviselő a megkivánt minősítéssel nem bír. Az említett felebbezés így hangzik:

Tekintetes igazoló-választmány!

Tisztelettel alulírottak a Nagyberek rend. tan. városban 1902. évi november hó 15-én tartott képviselőválasztás ellen következőkben terjesztjük elő panaszunkat.

Világosan előírja az 1886: évi XXII. t.-c. 40. §-a, hogy a szavazás szavazatlappal történik, aminek nyilvánvaló értelme az, hogy a választás titkos.

Miután pedig ugy az I-ső, mint a III., IV., V., VI., VII., VIII., IX. és X. kerületben a választási elnök mindegyike a szavazatlapra ugyanazon sorszámot jegyezte fel, amely sorszám alatt az illető választót a választási jegyzőkönyvbe bevezette, ez az eljárás pedig a szavazás titkos jellegének, mint az idézett törvény rendelkezéseinek nyilvánvaló megsértése. Tisztelettel kérjük, hogy a vonatkozó jegyzőkönyvek és szavazatlapok megvizsgálása által az előadottak valóságáról meggyőződést szerezzek, annak alapján Nagyberek város I. és III., IV., V., VI., VII., VIII., IX. és X. kerületében 1902. évi november hó 15-én megtartott képviselőtestületi tagok választását megsemmisíteni méltóztassék.

Nagyberek, 1902. évi nov. hó 20-án.

Szávits Sándor, Anna János, Gligorijevity Jozsa, Hiller Arnold, Guttmann Béla, Varga Tamás, Sztojkovits György, Makszimcevsz Nika, Anna Adam, Krumenacker Ferenc, Klein Izidor, Hiller László, Kovács J. M., Perger Rezső, Hertelendy Ferenc, Müller Henrik.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Fürdőzés pipaszóval.

Eredeti öreg ember volt. Csak jött és ment, az emberfia azt se tudta, honnan és hova. A fecskék alig hogy költeni kezdtek, ő már berukkolt s Péter Pálra, ha kötéllal fogták volna is, hát odább állott, ugy odább állott, mint a golya, mikor a gazda cserépre veszi a háza tetejét.

Ő volt a legrendesebb fürdővendégünk, hanem azért többet senki sem rendeltlenkedett, mint ő. Gyerek voltam én akkor még, hanem jól emlékszem rá, sokszor mondogatták, az öreg Pennay Sándor már megint összeveszett a doktorral.

S ilyenkor rendszerint a doktor huzta a rövidbiket.

Fürdön, tetszik tudni, ugy gyógyítják az embereket, hogy kikérdezik elsöben, mit szeret legjobban. Aki a kávét szereti, annak bizonyosan csokoládét innak elő; a sonkázónak spenót az orvossága; a kényelmes embert dombról-dombra kergetik, a kengyelfutót meg a zöld fübe hevertetik s meghagyják neki, hogy meg ne mozduljon az Istenért, különben fucses minden hatásnak.

No és a pipázókról mit mondjak akkor? Azoknak ajánlom, csapják a falhoz pipájokat, még mielőtt fürdőre gondolnak, vagy pedig maradjanak szépen odahaza.

Harmadik választás csak Pennay Miklósnak létezett. Mikor az orvos megkérdezte tőle, dohányos ember-e? azt felelte:

— Nem igen, fél font szüzdohány untig elég nekem egy napra.

Az orvos elszörnyüködött. Szánt-szándékkal csinálta, hogy a páciensét jobban megijeszze. Hanem hát annak esze ágában se volt megijedni. Sajnálkozó mosolylyal méregette az orvost s azt mondta:

— Látom, doktor ur, igen elmaradt a világtól. Hiszen azt se tudja, mi a jó.

— Azt csak hagyja én rám, bátyám uram, — sietett az orvos begombolkozni, hogy el ne vesztse mindjárt minden tekintélyét — én ott kezdem, magának hat hétig nem szabad pipát venni a markába.

— Csak a számba teszem a csutoráját.

— Hát akkor hat hétig nem veszi a szájába, ha ugy jobban tetszik.

Pennay Miklós gyanakodva nézte azt az embert. Nem tudta, bolondoz-e, vagy talán, tán mégis komolyan beszél. De mikor az a hosszú szünet már elviselhetlenné kezdett válni az öregre nézve, ez fordult egyet s Istennek ajánlotta az orvost.

— Tehát nem pipát? — szólta utána az utóbbi.

— Hát... hát... majd meglássuk — volt a kurta válasz.

És Pennay Sándor aznap még olyan pipalást cselekedett meg a kurszalomban, hogy a vendégeket majdnem megütötte a guta. Az asszonyok cikákolnak, a férfiak meg fájó szívvel nézték, mi minden szabad Pennay Sándornak, sokért nem adták volna, ha ök is utána csinálhatnák. De hát ki tehet róla, nekik megtöltötte a doktor!

No hanem Pennay Sándor sem garázdálkodhatott ám büntelen minden jog és igazság ellenére. Az orvosnak jelentették, hogy egy páciense ugy füstöl lenn, mint valami kisebbfajta gyárkémény. És az orvos se volt rest, lóhalálában nyargalt rendet csinálni.

Pennay Sándor boldog mosolylyal fogadta, akárcsak azt mondta volna, no ide nézz hát, árt-e a pipa az egészségemnek? hanem a másik pillanatban megfagyott a mosolygás a szegény öreg száján, mert a doktor gyalázatos szemtelenségre vetemedett, szépen kivette a pipát Pennay Sándor szájából és szó nélkül odább állott.

Az öreg kevés hija, hogy kővé nem meredt ijedtében, szó kevés, de anyai se nyargalt ki a száján. Annál jobban csinálták a többi vendégek: elkezdtek nevetni, hahotázni, akkorát kacagtak, hogy jobban meghasznált nekik, mint két heti fürdőzés s mindezt szegény Pennay Sándor rovására.

Csakhogy az öreg se volt rest. Hogy kitért belöle a szó, hát lármázott, hogy a szomszéd faluban is meg lehetett hallani. Olyan patáliát még nem cselekedett meg minálunk senki. Minden utcavégről összecsozódtak az emberek.

— Tegyük bolonddá az öreg apjukat, de ne engemet — kiabálta folyton — azért jövök ide, hogy gorombaságot türjek én? én vegyek pénzért szolgáltatást? No megálljatok komisz fráterek! adok én nektek. Nyomban pakolok, megyek, futok, süssétek meg a fürdőtöket, mindenkit lebeszélék...

És a többi, amennyi már a haragos ember-től kitelik.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) mindennap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **A muzslyai küldöttség.** Ismeretes, hogy Nagybecskerek város képviselőtestülete legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy Muzslya elszakítása ügyében memorandumot intéz a belügyminiszterhez, amelyben a minisztert kéri, hogy Felső-Muzslyát önálló községgé nyilvánító határozatát változtassa meg s hagyja meg az eddigi állapotot. Azt is elhatározta a képviselőtestület, hogy a memorandumot külön küldöttség vigye a miniszterhez s szóval is fejtsse ki a város kérését. Mint említettük, dr. Grandjean József polgármester tegnapelőtt felutazott Budapestre, hogy a belügyminiszternél kihallgatást eszközöljön ki a küldöttségnek s a polgármester sikeresen is járt el, amennyiben a belügyminiszter Nagybecskerek város küldöttségét holnap szombaton délelőtt 11 órakor elfogadja. A polgármester erről táviratilag értesítette dr. Perisics Zoltán helyettes polgármestert s táviratában tudatja, hogy a küldöttség találkozó helye a Hungária szálloda kávéháza, ahol reggel 9 órakor gyülekeznek össze a küldöttség tagjai és innen mennek föl a várba a belügyminiszterhez. A küldöttség tagjai Nagybecskerek-ről részben a mai déli vonattal, részben este utaztak föl Budapestre.

— **Lapunk felelős szerkesztője** dr. Brájjer Lajos néhány napra elutazott Nagybecskerek-ről.

— **Tanácsülés.** Nagybecskerek város tanácsa ma délután 4 órakor a városházán ülést tartott, melyről lapunk holnapi számában hozunk tudósítást.

— **A szerbek Mihály-napja.** Szerb polgártársaink ma ünnepelték Mihály arkangyal napját, mely alkalommal a gör. kel. szerb templomban ünnepi istentisztelet volt, melyet Sztraity György g. kel. esperesplébános végzett.

— **A vármegyei tisztviselők fizetésemelése.** Most érkezett le a vármegyéhez a belügyminiszter leirata, a melylyel jóváhagyja Torontál vármegye törvényhatóságának azt a határozatát, melylyel a vármegyei tisztviselők, segéd, kezelő és szolgaszemélyzete fizetésének javítására az 1902. évre félszázalékos pótdót szavaz meg. Ez a jóváhagyás azonban nem vonatkozik az 1902. évi III. t. cikkel beszüntetendő vármegyei pénztárak és számvéviségek személyzetére, mert a miniszter nem tartja célszerűnek,

Mindenki mulatott, csak a fürdőtulajdonos futott kétségbeesetten az orvoshoz.

— Az Istenért — kiáltotta felkendezve — mit csinált? Az az ember nyomban faképnél hágy bennünket.

— Csak nem bolondult meg?

— De ha egyszer mondom. S ha elmegy, hát olyan veszett hírt költi a fürdőnek, hogy birkasztatónak se válik be a végén. Édes doktor ur — fogta azután a fürdőtulajdonos rimázkodásra a dolgot — ne kösse meg magát kérem, hadd pipáljon az az ember s ha fölfordul tőle, üsse a kő, én mosom a kezemet, legalább a fürdő nem vallja kárát.

— Hm — morgott az orvos.

— Édes doktor ur, hallgasson meg.

— Jól van no — tekerte kedvetlenül a fejét az orvos — majd eligazítom a dolgot.

— De okosan — kérte a fürdőtulajdonos esenen — mert tartok tőle, hogy a fürdő vallja kárát.

— Semmitől se tartson uram. Tudja Pál mit kaszál.

A fürdőtulajdonos kissé vigasztalódva hagyta el a szobát és kíváncsi volt, mi lézen már most.

Az lett, hogy a fürdőorvos nemsokára megjelent a vendégek között hatalmas porcellánból gyurt csehipával a kezében.

Pennay Sándor még mindig dühösen magyarázott a közönségnek, de mikor azt a hatalmas pipát megpillantotta, meghökken.

— Tessék, urambátyám — mondta az orvos, miközben azt a pipát Pennay Sándor markába nyomta — tessék, ebből pipáljon!

— Hanem az öreg gyanakodva nézett a doktorra. Szentül azt hitte, hogy lóvá teszi az az ember.

hogy az esetleg állami szolgálatba átveendő alkalmazottak javadalmazása most bármely irányban megváltoztattassék.

— **Esküvő.** Diszes esküvő volt tegnap Nagykikindán. Dr. Varró Ignác ottani ügyvéd bájos leánya, Varró Boriska esküdtött ugyanis örök hűséget dr. Hubert Mihály pitvarosi orvosnak.

— **A baja—battaszéki áthidalás.** Ismeretes, hogy a baja—battaszéki áthidalás ügyében november 29-én Budapestre érkezett lesz, a melyre meghívták Torontál vármegyét is. A vármegyét az értekezleten dr. Vinczevidy Ernő főjegyző fogja képviselni.

— **A nagyszentmiklós—makó—hódmezővásárhelyi vasút.** A hivatalos lap tegnapi száma közli a kereskedelmi miniszternek a nagyszentmiklós—makó—hódmezővásárhelyi vasútra kiadott engedélyokiratát. Az okirat értelmében a vasút részére biztosítatnak mindazok a jogok és kedvezmények, melyeket az 1880. évi XXXI. t. cikk s az annak kiegészítéséről szóló 1888. évi IV. t. c. a helyi érdekű vasútra nézve megszabnak; viszont az engedélyes az idézett törvények azon határozatainak, melyek reá, mint engedélyesre kötelezettségeket rónak, magát feltétlenül aláveti.

— **Halálozás.** Kiszlinger Józsefné szül. Heidmann Mária urnó hosszas betegség után nov. 19-ikén Nagykikindán elhunyt. A megboldogultban Kiszlinger József földbírtokos nejét, Heidmann Gusztáv bécsi nyugalm. százasod leányát, Tellecsky Kristóf nagykikindai főszolgabíró sógorját gyászolja. Az elhunytat tegnap temették el nagy részvét mellett.

— **Az esküdtek lajstroma.** Az esküdtek évi lajstromát összeállító bizottságba Torontál vármegye részéről megválasztott bizalmi férfiakat Zsiross Lajos kuriai bíró, a nagybecskereki törvényszék elnöke tegnapra értekezletre hitta össze. Az értekezleten, a melyen Kiss törvényszéki bíró elnökölt, az esküdtek jövő évi lajstromát állították össze.

— **Novemberi országos vásár.** Most kezdődött meg a novemberi országos vásár. A szarvasmarhák és sertések ezuttal elmaradtak a vásárról, mert a nemrégiben pusztított száj- és körömfajás miatt november 25-ig Nagybecskerek városa zár alatt áll. Mint említettük, a tanácsban szóba került ugyan, hogy a vásárt el kellene halasztani, mivel azonban a vásár forgalma a szomszédos községekben fennálló állatár következtében nem javulna, a vásárt nem halasztották el. A lóvásár holnap lesz, vasárnap pedig a szokásos kirakó vásár.

— **Rablás az országúton.** Häring Lajos, Grünfeld József temesvári gabonakereskedő ügynöke tegnap jelentést tett a temesvári rendőrségnél, hogy tegnap három utonálló a kistopoloveci országúton megtámadta és kirabolta. Oráján és láncán kívül 2500 korona készpénzt raboltak el tőle. A csendőrség a tettesek kézrekerítésére széles körben megindította a nyomozást.

— Ne féljen tőle, ha mondom — biztatta az orvos — magának hoztam.

Pennay Sándor újból csak rázta a fejét, nem fért bele, hogy előbb az ő selmeicjét elviszi az az ember s most három akkorát hoz vissza anéh az fejében. Hogy abban huncutság leledzik, az már szent igaz. Azért csak felve kérdezte:

— És... és... csakugyan nekem szánta azt, doktor ur?

— No persze, hogy spektábilnak szántam. Tetszik tudni, az a selmeic nem egészséges, hanem ebből bátran pipázhat. Sőt tekintve, hogy urambátyámnak a dohányzás már egészségi szempontból is okvetlen szükséges, azért én írom elő, hogy naponta délelőt őt jó pipára valót okvetlen elfüstöljön, délután meg körülbelül még egyszer annyit.

— Ebből a cseh pipából? — méltatlankodott Pennay Miklós.

— No persze, hogy abból.

Az öreg kedvetlenül rázta a fejét, nézegette azt a parcellát kívül és belül. Örült is neki, hanem a mellett mégis iszonyu mód boszankodott.

— De hogy valaki az ilyen cserepet a selmeicnek elébe teszi, megfoghatatlan! — mormogta magában.

A doktor ezt a kritikát már nem hallotta, mert időközben más pácienseivel kezdett diskurálni.

Pennay Sándor pedig nem lármázott már. Nyugodtan ment haza. Attól a naptól kezdve azonban nem látták a vendégek többet pipálni, különben is ritkán mutatta magát a fürdőhely szalonjában. Ugy beszélték egyesek, hogy naphosszat künn csavarog az erdőn s ott sem az előirt pipával — hanem loppal szívja a maga selmeicjét.

Mondom no, eredeti öreg ember volt.

Kincs István.

Színház és Irodalom.

Heti műsor:

Péntek: Gyurkovics-leányok. (A Cathri-pár jutalomjátéka.)
Szombat: Cigánybáró.

* **A Bölcső.** Tegnap este Brioux nagyhatású iránydarabja, a Bölcső került színre a repülőbalettel. A Lepkevadászat kecses táncai és finom muzsikája ezuttal is nagy hatást keltett s a közönség zajosan tapsolt Deákknak és Lápossy balettmesternek, valamint a többi táncosnőknek is. A balettet megelőző „Bölcsőben” nagy sikere volt Győri Matildnak, aki hatatosan játszotta az anya szerepét, hasonlóképen Keménynek a második férj és Cathrinak az első férj szerepében. Jó volt Cathriné, Somlár és Lorándi is.

* **A Gyurkovics leányok.** Ma este Cathri Ferenc és Cathriné Vertán Anna jutalomjátékaul „A gyurkovics leányok” került színre. Cathriné Gyurkovicsnét játsza, Cathri pedig Sándorifit. Horkay Ferit Bereczely György közg. tanfolyamhallgató adja. A többi főbb szerepeket: Győri Matild, Honi Elma, Tóth Stefike, Deákné, Somlár, Pécsi, Vágó és Izsó játsza.

* **Magyar képeskönyvek.** Azok a műveltség, gondos szülők, akik már zsenge koru gyermekek szellemi nevelésére is nagy súlyt fektetnek, még csak pár év előtt is nagyon meg voltak akadva, ha képes könyveket akartak venni kis gyermekeiknek. A magyar könyvpiacnak ugyanis fölötte kevés ilyen eredeti képes könyve volt: a németországi vagy bécsi lithográfusok elárasztották a magyar könyvkereskedelmet olcsó és silány reprodukciókkal, amelyek részint szöveg nélkül kerültek forgalomba vagy ha egyik másik kiadó iratott is hozzájuk pár forintért magyar szöveget, maga a kép idegen szellemű, idegen eredetű volt, valamint, hogy idegen volt az egész könyv is, mivel külföldön készült s még a magyar szöveget is ott nyomták bele. A gyermekirodalom e nagy hiányát egyszerre és ugyancsak alaposan pótolta ez idén a „Magyar Kereskedelmi Közlöny” kiadóhivatala, mely karácsonyra nem kevesebb, mint 30 különféle nagyságu és alaku képes könyvvel kedveskedik az aprószenteknek. A könyvek mindegyik lapján ott ékeskedik ez a fölirat: „Honi ipar”-s ez nem reklám, hanem örvendetes igazság. Hazai művészek festették egytől-egyik a remek szép, színes képeket, melyek mindegyike egy kis világot tár föl a képekért rajongó kicsikék előtt: s végre törül metszett magyarság, naiv és mégis ötletes gyerek-kedély csap felénk a csengő-hongó kis versekből, melyek Zsigány Árpád költői vénáját dicsérik. Ez a nevezetes és hazafias vállalkozás tehát mindenetre figyelemre és pártolásra érdemes: nem csak azért, mert nagy pedagógiai fontosságu van, mivel magyar szellemben, magyar szívekben fogant szóval és művészetrel oktatja gyermekeinket, hanem azért is, mert kizárólag Magyarországon készült és a „magyar ipar” diadalát hirdeti a bécsi portékával szemben. Mind a két ok elég fontos arra, hogy a magyar közönség méltányolja a „Magyar Kereskedelmi Közlöny” kiadóhivatalának ezt a dicséretes törekvését, és pártfogásával buzdítsa szép szándékainak további kifejtésére.

Közgazdaság.

A torontáli baromfityenyésztő és értékesítő szövetkezet.

— november 21.

Az alakuló félben levő baromfityenyésztő és értékesítő szövetkezet megalakítása céljából szétküldött felhívások értesülésünk szerint gazdasági közönségünk körében kedvezően fogadtatnak és mindenki beismerte azt, hogy a tervezett megyei központi telep létesítése által baromfityenyésztés előreláthatólag tetemesen fokozódni fog. A Nagybecskerek-ről távolabb eső helyekről érkeznek csak vissza aláíratlanul a szobanforgó felhívások, legutóbbnyire oly észrevétellel, hogy az ottaniaknak nem áll érdekében az említett telep létesítése, miután abból hasznuk nem lenne.

Ez nagy tévedés, először azért, mert az említett megyei központi szövetkezet a távolabbi vidéket is el fogja fajbaromfival látni közönséges baromfi kicserélése ellenében, másodsor, mert célba fogja azt is venni, a vidék egyes gőcpontjain gyűjtőtelepeket felállítani és így nemcsak Nagybecskerek és szomszéd vidékére, hanem az egész megyére ki fogja terjeszteni működését.

E körülménynél fogva reméljük, hogy a megyénkben működő gazdasági szövetkezetek kivétel nélkül és a nagyobbak több üzletrész jegyzésével hozzájárulnak ahhoz, hogy a tervezett telep megfelelő tőkével kezdhesse meg működését.

Ez módjában áll szövetkezeteinknek, mert az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet megengedte azoknak, hogy a bekezdő sorainkban említett szövetkezetbe mint tagok belépessenek és ezzel azon

kötelességüknek eleget tehessenek tagjaik anyagi jólétét előmozdítani.

Ha szövetkezeteink kötelességüket felismerik, akkor be fogják bizonyítani azt, miszerint nem egyszerű hitelintézetek, hanem oly közgazdasági tényezők, melyeknek egyéb feladata is van, mint a kölcsönre szorult tagnak kölcsönt adni, vagy nem adni.

Az említett üzletrészek jegyzése áldozatszámba sem megy, mert azok előreláthatólag busás kamatot fognak hozni, miután azok tulajdonkép nem száz, hanem ezer korona után fognak kamatozni. A baromfi értékesítésbe fektetett forgalmi tőkét ugyanis két hét alatt meg lehet forgatni, tehát 5 havi kiviteli idő alatt vagyis, a hidegebb hónapokban legalább tizszer.

Ha tehát az alakuló szövetkezet kisebb haszonnal is meg fog elégedni, mint a nagyobb haszonnal dolgozó baromfikereskedők, még mindig a rendes kamatnál nagyobb osztalékot fog fizethetni tagjainak.

E körülmények között nagy érdekeltséggel várjuk, vajjon gazdáink és szövetkezeteink fel fogják-e ama cél nagy közgazdasági fontosságát, melyre figyelmük irányítva lett, és készek lesznek-e arra szövetkezni?

Vagy igaz lenne az, hogy a magyar ember csak sopánkodni, kormányt, közigazgatást tud szidni, önére jöböl valamit tenni legalább is nehézkes, szövetkezni csak kölcsönszerzésre hajlandó?

Ingatlanok forgalma.

Nagybecskerek város területén 1902. évi november hó 8-tól 1902. évi november hó 21-ig terjedő időszakban a következő ingatlanváltás történt:

Burizts Milos tulajdonát képező 400 négyszögöl szérüskertet megvette Devity Nata 400 koronáért.

Gnusz Ferenc és Borbála tulajdonát képező 182 négyszögöl szérüskertet megvette Jung Károly és Erzsébet 208 koronáért.

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, péntek, november 21-én:

Cathri Ferenc és Cathriné Vertán Anna jutalomjátékaul. Berczeli György ur felléptével:

GYURKOVICS LEANYOK.

Életkép 4 szakaszban. Irta: Herczegh Ferenc.

Személyek:

Gyurkovicsné	—	—	C. Vertán Anna
Katinka	—	—	Györi Matild
Sári	—	—	Honti Elma
Ella	—	—	Tóth Stefánia
Miczi	—	—	D. Kovacsics M.
Terka	—	—	Garainé
Lizi	—	—	Ujfalusi
Klári	—	—	Pintér Irmuska
Radványi ezredes	—	—	Somlár
Gida, unokaöccse	—	—	Péchy
Horkai Feri	—	—	Berczeli György ur
Sándorfy	—	—	Cathri Ferenc
Kemény Tóni	—	—	Izsó Zoltán
Semessey	—	—	Pölöskey Géza
Jankó, béres	—	—	Vágó Géza
Cigányprimás	—	—	Hortobágyi Gy.

Kezdeté 1/8 órakor.

Holnap, szombat, november hó 22-én itt először:

ARANYASSZONY.

Vígjáték 3 felvonásban.

Fellépte a hírneves bűvésznek Charles Brown-nak.

TÁVIRATOK.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése november 21-én.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, november 21.

A képviselőház ma délelőtt ülést tartott, melyen folytatták Nessi Pál mentelmi ügyének tárgyalását.

Krasznay Ferenc a mentelmi bizottság javaslata ellen beszél s azt mondja, hogy a mentelmi jogot nem szabad codifikálatlanul hagyni. A jövő nemzedéket biztosítani kell.

Visoniai Soma azt bizonyítja, hogy a becsületbíró hatósági jellegű. Nem fogadja el a mentelmi bizottság javaslatát.

Élénk föltűnést keltett Eötvös Károly megjelenése és felszólalása, aki már hosszú idő óta nem beszélt a parlamentben. Eötvös Károly azt vitatja, hogy a Gotterhalte tisztelete nincs törvénybe ígatva. Külföldi példára hivatkozni nem lehet, mert ott nem történik meg, hogy ott valakit nemzeti érületének kinyilvánításáért megbüntessenek. Fejtegeti, hogy a mentelmi jogot Nessi ügyében megsértették, ezért a mentelmi bizottság javaslatát nem fogadja el.

Eötvös Károly beszédjének végeztével a szélső bal nagy eljénriadalomba tör ki, Horváth Gyula, Pap Zoltán és Lengyel Zoltán függetlenségi képviselők rázendítenek a Gotterhalterára, majd a Szózatra. Az ülésteremben óriási zaj uralkodik. Az elnök percekig csönget, míg végre a zaj elcsöndesedik s a nyugalom helyreáll.

Ezután Fejérváry Géza báró, honvédelmi miniszter szólal fel és válaszol az ellenzék támadásaira. Kifejti, hogy a monarchia többi nemzetiségére is tekintettel kell lenni.

Krasznay Ferenc, Lengyel Zoltán és Horváth Gyula kiabálnak:

Hagyjuk el a termet! Ilyen minisztert nem hallgatunk meg. (Óriási zaj a szélső baloldalon.)

Eötvös Károly: Magyarországon magyar állampolgárok laknak! (Éljen zászló baloldalon. Folytonos zaj.)

Elnök az ülést berekeszti, a vitát holnap folytatják.

Merénylet egy postakocsi ellen.

Budapest, nov. 21. (A „Torontál” eredeti táv.) Lugosról táviratozzák: Gavosdia és Nadrag közt közlekedő postakocsit kísérő csendőrt tegnap orozva lelőtték. A golyó a csendőrt szíven találta és meghalt. A posta 24000 koronát szállított, a támadókat azonban ugylászik megriasztották, mert a pénzt nem vitték el. A csendőrség a postakocsist cinkossággal gyanúsítja, miért is letartóztatták.

Sikkasztó adóhivatalnok.

Budapest, nov. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Kézdivásárhelyről jelentik: A rendőrség letartóztatta Pál Lajos kézdivásárhelyi fogyasztási adóhivatalnokot, ki 2500 koronát elsikkasztott. Ez ügyben a vizsgálatot még folytatják.

Rablógyilkosság az utcán.

Budapest, november 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szabadkáról táviratozzák: Tegnap este a város egyik utcáján ismeretlen tettesek megtámadták Kecskés Antalné idevaló asszonyt s miután agyonverték, elrabolták a nála levő 30—40 korona pénzét. A rablógyilkosokat nyomozzák.

Agyonverte az apját.

Budapest, nov. 21. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bajáról jelentik: A közeli Gar nevű községben Müller József mezőőr 18 éves Antal nevű fia, mert az édesatyja garázdálkodásáért arcul ütötte, furkósbottal agyonverte. A gyilkos fut a csendőrség letartóztatta.

Nagy tűz.

Budapest, nov. 21. (A „Torontál” ered. táv.) Odessából jelentik: Tegnapelőtt este kigyuladtak a Nataschen cég petroleum raktárai. A raktárakban 6 nagy és 5 kis petroleum medence ég. A tűz, a mely eddig is már egy millió rubelnyi kárt okozott, több napig eltart. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1902. november 21.

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései:

Buza	kilóg.	50 kilogr. ára		kilóg.	50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig		kor-tól	kor-ig
Tiszavidéki	uj	76	0.—	80	7.85	8.05
Pestvidéki	uj	76	7.60	7.70	7.85	8.—
Bánsági	uj	76	7.40	7.60	80	0.—
Bácskai	uj	76	7.65	7.80	80	0.—

Rozs	uj	kilós	
		70—75	6.60 6.75
elsőrendű		6.60	6.75
másodrendű		6.50	6.60
takarmány		60—62	5.70 5.90
égetni való		62—64	5.50 5.60
sörfőzésre való		64—66	0.— 0.—
Zab		39—41	6.60 6.70
Tengeri ó	bánsági		0.— 0.—
	másnemű		0.— 0.—

Határidő-üzlet.

Budapest november 21. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén az árak nagyrészt változatlanok. Déli zárlatok a következő árakat jegyezték:

Buza áprilisra	7.61—7.62
Rozs áprilisra	6.63—6.64
Tengeri (májusra)	5.79—5.80
Zab (áprilisra)	6.35—6.36

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1902. évi november hó 21-én megtartott országos vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.40 korona
kétszeres		7.30
rozs		6.—
árpa		4.60
zab		4.75
kukorica(uj)		5.—
repce		10.—
széna I.		2.30
II.		2.50
szalma I.		1.60
II.		1.—
burgonya (uj) 50		3.—
marhahús I. 1 kilogr.		—96
II.		—88
borjú hús		1.20
disznó hús		1.04
juh hús		—80
zsir		1.40

Felelős szerkesztőnk távollétében a szerkesztésért felelős: SOMFAI JÁNOS.

Nyitlter.*

3099. Bftó. szám. 1902.

Ő Felsege a Kiraly nevében!

A magyar királyi Curia 8622/1902. B. sz. a. kétrendű nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vétsége miatt vádolt Rósa Béla ellen a nagybecskereki kir. törvényszék előtt folyamatba tett s ugyanott 1901. január hó 10-én 172. sz. alatt, a szegeci kir. ítélőtábla által pedig a magánvádló képviselője a büntetés súlyosítása végett, az E) alatti nyilatkozatra vonatkozó indoklás ellen, és a 385. §. 3. pontja alapján, a 92. §-nak alkaimazása miatt Holländer László magánvádló pedig a bejelenteteken felül még, a képviseltetési költség csekélysége miatt; védő, a B. P. 384. §. 5. p. mert Sztaiics Péter meghíttetett és a B. P. 385. §. 1. a) és b) pontjai alapján bejelenteti felebezésére 1901. szeptember 30-án 2278. sz. a. elintéztett bünvádi ügyet főmagánvádló és képviselője a B. P. 385. §. 1. a) vádlott és különvédő a B. P. 385. §. 1. a) pontja egy a 3. pont alapján, valamint a B. P. 384. §. 9. pontja alapján bejelentett semmisségi panasza folytán 1902. október 6-ik napján tartott nyilvános tárgyaláson, melyben Vörösmarty Béla másodelnök, Bömches Gyula, Mikó Miklós, Nedeckzy Ödön, Tarnai János, Szegheő Ignác és Pichler Lipót itélő bírák vettek részt, a vád képviselőjében dr. Székely Ferenc koronaügyész és dr. Teleky Béla magánvádló járt el, viszont a vádlottat dr. Ballassa Armin védő képviselte, a jegyzőkönyvet pedig Édes Kálmán albiró tanácsjegyző vezette, a vád és védelem meghallgatása után vizsgálat alá vevén, következő

ítéletet hozott:

Rósa Béla vádlott és védőjének a B. P. 384. §. 9. pontja és a B. P. 385. §. 1. a) pontja alapján bejelentett semmisségi panasz elutasított. Ellenben Holländer László főmagánvádló által a B. P. 385. §. 1. a) pontja alapján, ugy Rósa Béla vádlott és védője által a B. P. 385. §. 3. pontja alapján bejelentett semmisségi panaszának hely adatik és ezen törvényrendekezesekhez képest, a kir. ítélőtábla ítéletének az a rendelkezése, melynél fogva Rósa Béla vádlott, az 1900. év január 27. napján nyomtatvány útján közzétett E) alatti nyilatkozatban foglalt állítások által elkövetett rágalmazás vétségének vádja és következményei alól felmentetett, nemkülönben ezen ítéletnek a büntetésre vonatkozó rendelkezése is megsemmisítettik;

ehhez képest Rósa Béla vádlott az A) alatti falragasz kitételeivel elkövetett rágalmazás vétségén felül, még az E) alatti nyilatkozatban foglalt és az első bírósági ítéletben körülírt állítások által a B. T. K. 258. §-ába ütköző és 259. §. szerint minősülő nyomtatvány útján elkövetett rágalmazás vétségében is bűnösnek mondatik ki s ezekért a B. T. K. 92. s 102. §§-aira való tekintettel, a B. T. K. 258. és 259. §§-ainak rendelkezéséhez képest az 1892. évi 27. t.-c. céljaira fordítandó s behajthatlanság esetére 10—10 napi fogházra átváltoztatandó 200—200 korona pénzbüntetésre mint főbüntetésre és 3—3 napi fogházra átváltoztatandó 60—60 korona pénzbüntetésre mint mellékbüntetésre ítéltetik.

A B. T. K. 277. §-a alapján elrendeltetik, hogy ez az ítélet indokaival együtt a „Torontál” és „Torontaler Presse” című lapokban vádlott költségére közzétéssék.

A vádlottnál feltalálható eme nyomtatványok a B. T. K. 62. §. alapján elkoboztatni és megsemmisíteni rendeltetnek.

Indokok:

Rósa Béla vádlott és védőjének a B. P. 384. §. 9-ik pontjára fektetett alaki semmisségi panasza elutasítandó volt, mert a kir. Curia sem találta az ügy eldöntésére lényegesnek azokat a ténykörülményeket, amelyekre nézve a kir. itélő tábla a védő részéről kívánt bizonyíték felvételét megtagadta, s minthogy a kir. itélő tábla a B. P. 393. §. 3. bekezdésének 1. pontja

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

szerint a törvény rendelkezése értelmében járt el, a törvény valamely rendelkezését vagy elvét meg nem sértette s így alaki szabálytalanságot nem követett el.

A B. P. 385. §. 1. a) pontja alapján a vádlott és védő részéről bejelentett semmisségi panasz pedig azért volt elutasítandó, mert a kir. ítélőtábla valóban fogadta el és a B. P. 437. §. rendelkezéséhez képest a kir. Curia határozatainak alapját képező azt a tényt, hogy a főmagánvádló személyére vonatkozó A) alatti falragaszt, melyben ezek a kitételek „Ó — megpofoztatott, megbotoztatott és disqualifikáltatott” vádlott tette közzé, ezek az állítások pedig ily módon és körülmények között közzétételére a rágalmazás vétségének alkatelemeit megállapítják.

A bíróság a btkönyv megfelelő rendelkezését nem alkalmazta tehát tévesen abban a kérdésben, hogy a vád alapját képező tett megállapítja-e valamely büntetendő eselekmény tényálladékát.

Ellenben helyt kellett adni a főmagánvádló részéről a B. P. 385. §. 1. a) pontja alapján bejelentett semmisségi panasznak.

A rágalmazás vétségének alkateleméhez a rosszhiszeműség (mala fides) nem kívántatik meg, a vétség tényálladékának megvalósításához elegendő, ha az tudva, akarva vagyis szándékosan követte el. A büntetethez pedig csak akkor van kizárva, ha az állított tény valódisága a btk. 263. §-ának rendelkezéséhez képest bizonyított.

Mint hogy pedig a kir. tábla sem fogadta el valóban azt a tényt, hogy vádlott az E) alatti nyilatkozatban foglalt állításokat bebizonyította volna, ennél fogva a büntetethez a jelen esetben nincs kizárva.

Ehhez képest a kir. ítélőtábla ítéletének az E) alatti nyilatkozatban foglalt állításokra vonatkozó részét a B. P. 385. §. 1. a) pontja alapján megsemmisíteni és a B. P. 437. §. 3-ik bekezdése szerint a törvénynek megfelelő ítéletet kellett hozni.

De a B. P. 385. §. 3. pontja alapján megsemmisítendő volt a kir. ítélőtábla ítéletének a büntetésre vonatkozó rendelkezése is, mert vádlott előzetesen nem nyomtatvány útján elkövetett s nem is hasonlatos vétségeket volt megbüntetve s így az előéletre vonatkozó emez adatok terhére a jelen ügy elbírálásánál nem róhatók, ellenben nyomtatékos enyhítő körülményeknek kellett tekinteni azt, hogy a tetemes perköltségnek megfizetése által szenvedett vagyoni hátrány okozta elkéséredésében követte el a cselekményt.

Mindezeknek figyelembe vételével, a kir. Curia fenforogni látja azokat a feltételeket, amelyek a btk. 92. §-ának alkalmaztatására befolyást gyakorolnak, miért is vádlott büntetésének neme és mértéke ez alapon volt meghatározandó.

Az ítéletnek az ítélet rendelkező részében megjelölt hírlapokban leendő közzététele, mint hogy főmagánvádló e kívánságát a törvény által előírt helyen kinyilvánította, a btk. 277. §-ának rendelkezésén alapszik.

A nyomtatványok példányainak elkobzása és megsemmisítése a btk. 62. §-ának rendelkezésén alapszik.

Budapest, 1902. évi október hó 6. napján. Vörösmarty s. k. Nedeczky Odön s. k. előadó. (P. H.)

3069/1902. B.

VÉGZÉS.

Ezen harmadbírósi ítélet a felekkel hiteles kiadományban közöltetni rendeltetik.

Kelt Nagybecskerekben, a kir. törvényszéknél, mint büntető bíróságnál, 1902. évi október hó 27-ik napján.

Zsíros Lajos,

elnök.

Puskár,

jegyző.

929-1.1

HIRDETÉSEK.

Jó helyen levő, kitűnő anyagból épült, bérbeadásra is alkalmas

ház

az Amerikában, közel a Rezső-laktanyához, azonnal eladó.

== Közlebbit a kiadóhivatal. ==

922-3.2

21.971. k. i. szám. 1902.

934-2.1

Árverési hirdetés.

Nagybecskerek város képviselőtestületének 180/20.833.902. számú határozata folytán ezennel közzé tételük, miként a város tulajdonát képező szőlőtelep s a mellette levő kiaknázott homokföldök örökároni eladása céljából 1902. évi november hó 26-án délelőtti 9 órakor a városbázipület II-ik tanácsnoki irodában nyilvános árverés fog tartatni, melyre venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Bánatpénz 15.300 korona kikiáltási árnak megfelelő 10%-a, mely az árverés megkezdése előtt leteendő.

Egyéb feltételek a hivatalos órák alatt a II-ik tanácsnoki irodában az árverés napjáiig betekintheők.

Nagybecskerek, 1902. évi november hó 20-án.

Dr. Perisics Zoltán,

polgármester h.

Zsolnai

lodenkabátok fekete bélessel és prémgallérral 14 ft.

Férfi télikabátok a legolcsóbbtól a legfinomabbig 10 forinttól feljebb.

Nadrágok kamgarnból, és cheviotból, nehéz, 3-4-5 forint.

Csakis
Felsenstein Ferencnél,
Nagybecskerek.

901-x.58

Árverési hirdetés.

Ivánd a község 3400 hold kiterjedésű urbéri határára kiterjedő vadászati jog 1902. évi december hó 15-iki kezdettel 6 egymásután következő évre 1902. évi november hó 29-én délelőtti 8 órai kezdettel a jegyzői irodában megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

A kikiáltási ár 70 korona, melynek 50 százaléka bánatpénz címén készpénzben lefizetendő.

Az árverési feltételek a községi jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekintheők.

Ivándán, 1902. évi november hó 13-ikán.

924-2.2

A községi előjáróság.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás és szállítólévé ingyen.

Új cipőüzlet megnyitás.

Van szerencsém egy a Nagybecskerek, mint vidéke nagyérdemű közönségét tisztelettel értesíteni, hogy helyben a Hunyadi-utca 23. szám alatt, a volt Michelsstädter-féle helyiségben

Weinberger János fiók-üzlet cég alatt „a nagy csizmához” címezve, egy a jelenkor kívánalmainak megfelelő nagy cipőáruházat nyitottam, hol mindenféle férfi, női s gyermek cipők és csizmák minden idényre (legfőbb hazai készítmény) a legszolidabb és legelegánsabb kivitelben a legnagyobb választékban kaphatók.

Előzékeny és pontos kiszolgálás, valamint rendkívüli és bámulatos olcsó árak mellett reményem, hogy a n. é. közönség bizalmát csakhamar szerencsés lesznek megnyerni.

Elvém kevés haszon, nagy forgalom.

A n. é. közönség pártfogásáért esedezve, maradok alázattal

Főüzlet: Arad, alapított 1876.

Fióküzlet: Temesvár és Nagybecskerek.

Weinberger János,

cipőkereskedő.

(928-3.2)

Új cipőáruház „a nagy csizmához.”

Kiadó lakás.

Az Uri-utcában egy külön álló ház

teljesen ujonnan átalakítva, nagy lakással, konyha, folyosó stb. elkülönített kerttel

kiadó.

Bővebbet a kiadóhivatalban.

808-x.81

Torontáivármegye zsombolyai járás főszolgabírájától.

14.346/1902.

927-3.2

Pályázati hirdetés.

Az üresedésben levő németcsernyai községi segédjegyzői állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni óhajtanak, hogy pályázati kérvényüket, képesítésüket, eddigi alkalmazásukat igazoló okmányaikkal felszerelve hozzám folyó évi december hó 10-éig bezárólag nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

A segédjegyző évi javadalmazása:

1. Készpénzfizetés . . . 720 korona.
2. Lakásátalány . . . 80 "
3. Fűtés természetben.
4. Hivatalos utazás alkalmával 4 kor. napidij és szabad fuvar.

A választási határidő a pályázat lejártá után fog kitűzteni.

Zsombolya, 1902. évi nov. hó 19-én.

Föris,

főszolgabíró.

Előkelő budapesti tejgazdasági gépgyár allandó képviselőket keres, magas jutalék mellett.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalához küldendők.

930-2.1

Sze
Za
hová a
Kandó
Pleit
Nagybe
hová a
sek és
natkozó
Nagy
H
hogy a
világos
posan
mely b
detéve
Széll K
melyet
állított
legkise
mályban
A
litólago
rázat
hányas
Kálmán
tumbos
terelő
rábbi ké
beszede
ben tart
lehet jog
hogy az
paktum
hetett sz
csak a b
hanem u
mentje
is? Hisz
magakell
A vámt
tárgyalá
szerződés
makkal,
nak, mer
hogy van
inkább
jutnak.
használh
mal szen
éppen m
nehézség
zódések
A „TO
Feh
„Halp
zsivaj egy
„Piros
mondok e
nyulat lón
valami; én
volna ötven
Isten!
Halljuk
Az el
betódulni a
— Mi
— A vad
— Psz
Nagy dolog
a „jutányos
De előbb ha
hallga.
Téli
Utaz
Téli
Váro
Lode
902-78.57